

Medlemsorientering nr. 38

SEPTEMBER 2000

Redaktion: Det grønlandske Selskab, L.E. Bruuns Vej 10, 2920 Charlottenlund

Fra Det grønlandske Selskabs ordinære generalforsamling

Støtte udefra fortsat af stor betydning for Selskabets virksomhed

En velbesøgt generalforsamling var samtidig et farvel til Selskabets formand gennem ti år, Helge Schultz-Lorentzen

Det grønlandske Selskab afholdt ordinær generalforsamling i Ingeniørforeningens Mødeceter i København den 13. april 2000.

Formanden, *Helge Schultz-Lorentzen*, bød velkommen og henviste til den udsendte dagsorden.

Pkt. 1 – Valg af dirigent

Formanden foreslog på bestyrelsens vegne cand. jur. *Arne P. Husfeldt*, og da ikke andre blev bragt i forslag, var dette forslag enstemmigt vedtaget.

Dirigenten takkede for valget og konstaterede, at generalforsamlingen var lovligt indvarslet med første indkaldelse den 1. marts og 2. indkaldelse den 31. marts.

Dirigenten gav derpå ordet til formanden for aflæggelse af årsberetning.

Pkt. 2 – Årsberetning

Kære medlemmer, mine damer og herrer.

Jeg vil indlede denne generalforsamling med at mindes vort bestyrelsesmedlem John A. Lyng, som døde ganske uventet ved juletid. Det var ikke så længe han nåede at være medlem i bestyrelsen, men desuagtet fik han vist sit engagement og interesse for Det grønlandske Selskabs virke og formål. Ære være hans minde.

Det grønlandske Selskabs protektor siden 1972, Hendes Majestæt Dronning Ingrid, fyldte 90 år fornylig. Dronning Ingrid havde frabedt sig gaver i den anledning, hvilket vi respekterede, men sendte en hilsen med tak for en aldrig svigtende interesse for Selskabets arbejde.

Det grønlandske Selskab blev som bekendt stiftet i 1905 og kan således til november passere sin 95 års fødselsdag. Det er vel kun de færreste foreninger, der opnår en så høj alder. I bestyrelsen vil vi overveje, hvordan dette lidt halvrunde jubilæum skal markeres. Men vi

er imidlertid indstillet på at samle kræfterne til den næste store runde dag – 100 års dagen – om 5 år, hvor vi så holder den helt store fest.

Jeg vil dog benytte denne lejlighed til at sige medlemmerne en hjertelig tak for trofast støtte gennem Selskabets første 95 år.

Og når vi nu er ved jubilæerne: Vores redaktør af tidsskriftet Grønland, Keld Hansen, kunne den 1. sept. sidste år fejre 25 års jubilæum på denne krævende post. Den gamle redacteur blev fejret på behørig vis. Også her skal der lyde et tillykke endnu en gang og tak for en stor indsats under til tider meget vanskelige vilkår.

Ligeledes kunne Hans Christian Gulløv i sidste måned fejre 25 års jubilæum som medlem af Selskabets bestyrelse. Dette blev ligedes markeret ved sidste bestyrelsesmøde. Også en stor tak for mange års indsats og godt samarbejde samt en hjertelig lykønskning skal lyde ved denne lejlighed til H.C. Gulløv.

Det nu forgangne år – 1999 – må siges at være forløbet helt traditionelt. Selskabets møder i København og provinsen er afholdt efter de hævdvundne traditioner, som tilbyder medlemmerne en række foredrag med meget varierende, men også – efter vores mening – meget spændende emner. Ligeledes har tidsskriftet GRØNLAND som sædvanlig sendt 8 numre på gaden med en rigdom af læsestof for enhver med interesse for, hvad der har med Grønland at gøre. I årets løb er en række af de nye initiativer, der blev startet op i sidste sæson, blevet fortsat, nemlig studiekreds og kunstfraktion, og vi kan idag gøre status herover. Den umiddelbare vurdering af disse aktiviteter må siges at være, at de er kommet for at blive.

Jeg skal i det efterfølgende vende tilbage med en nærmere omtale af de forskellige områder og starte med

Det grønlandske Selskabs formand Helge Schultz-Lorentzen sluttede efter 10 år på posten.

foredragsvirksomheden i København, som alle er afholdt i disse lokaler i Ingeniørforeningens Mødecenter.

Sæsonen startede den 14. oktober med foredraget »Således skriver jeg ARON – samlede fortællinger og illustrationer«. I sit foredrag fortalte lektor Kirsten Thisted bl.a. om samarbejdet og venskabet mellem Aron og H.J. Rink samt om Arons udvikling som både billedkunstner og skribent. Foredraget byggede naturligvis på det store værk om Grønlands nationalkunstner, Aron, som Kirsten Thisted har skrevet, og som udkom senere på året, hvor det har fået meget flotte anmeldelser.

Den 11. november var emnet »Hvalrosjagt i Nordgrønland«. Konservator Jørgen Lindhardt, Zoologisk Have, fortalte om sin ekspedition til Moriussak-området i slutningen af 1970-erne for med hjælp fra Thuleeskimoerne at skaffe Zoologisk Museum i København nogle hvalrosser til udstillingsbrug.

»Hvornår opstod livet på Jorden?« Et spørgsmål som var titlen på foredraget den 9. december. Foredragsholderen, museumsbestyrer Minik Rosing forsøgte selv at give svaret. Efter flere års arbejde i Isua-området nær Nuuk havde Rosing held til at finde et klippeparti, der gjorde det muligt at præcisere, at der var opstået organisk liv på jorden for 3,8 mia år siden. En opdagelse, der gjorde ham verdensberømt.

Den 13. jan. fortalte tidligere skoleinspektør Ernst Jensen om de nedsendelser af grønlandske skolebørn til Danmark med henblik på et års skolegang, der fandt sted i 60-erne og 70-erne, om hvilken betydning dan-

marksopholdet havde fået for den enkelte elev og den betydning arrangementet havde fået for det grønlandske samfund på flere områder. Et forskningsprojekt, som Ernst Jensen regner med at afslutte til efteråret.

»Her spiser havet af indlandsisen« hed foredraget den 10. febr. Videnskabelig forbindelsesofficer Henrik Højmark Thomsen, Dansk Polarcenter, fortalte om de helt specielle gletschertunger, der dræner indlandsisen i Nordøstgrønland. Igennem lysbilleder fulgte vi glaciologernes arbejde og liv på den fantastiske gletscher i Nioghalvfjerds-fjorden, som i modsætning til andre fjordgletschere flyder på havet over kilometerlange strækninger.

Den 8. marts havde vi besøg af en gammel kending. Arkitekt John Andersen fortalte om sin tur »I kajak langs Grønlands Nordkyst« under ledsagelse af – som vanligt – særdeles flotte lysbilleder. Kajak ekspedition 99 blev gennemført og sluttede i Qaaqnaq efter at have tilbagelagt 2000 km på 3 måneder.

I aften kan vi – efter generalforsamlingen – byde på et foredrag, som også har med sejlsads at gøre – omend på en helt anden måde. Dronningens jagtkaptajn, kommandør Viggo Hansen, der nu er pensionist, vil fortælle om sejlsads med kongeskibet Dannebrog i grønlandske farvande. Det glæder vi os til.

Og som bekendt slutter aftenen i restauranten nedenunder med en let anretning for de medlemmer, som har tilmeldt sig dette selskabelige arrangement.

Seniorklubben, der holder sine møder i Kraemer Hus i Charlottenlund, har i den forløbne sæson afholdt følgende foredragsaftener med efterfølgende kaffemik og hygge.

Oktober – Telekommunikation i Grønland før og nu v/ teleinsp. Johs Møller.

November – Telegrafist på de grønlandske Catalina-fly v/ Claus Petersen.

Januar – Grønlandstourneen gennem 25 år v/ skuespiller Niels Borksand.

Februar – Vandretur på Shetlandsøerne v/ Eina Berg og Finn Westermann.

Marts – Gensyn med Treårs-ekspeditionen 50 år efter ved Rosa og Børge Andersen.

Tak skal der også ved denne lejlighed lyde til Aksel Mikkelsen for varetagelsen af et godt formandsskab for Seniorklubben.

Hvem kan deltage i Seniorklubben? spørges der tit, og svaret er ganske enkelt: Alle medlemmer af Selskabet er velkomne uanset alder. Men pladsen er begrænset. Når det skønnes, at der er et emne på programmet, som vil have særlig interesse, er det nødvendigt med forhåndstilmelding, hvilket vil fremgå af mødeindbydelseskortet.

Lune og nostalgi

»En række samtaler fra Grønlands Radio med danskere, som skabte sig en tilværelse i Grønland i århundredets første halvdel, er blevet redigeret og samlet i denne bog, som emmer af varme følelser for grønlænderne og af længsel tilbage til det store hvide land.

Nogle af de ældste kan ellers fortælle om en hård tilværelse på udstederne med slid og slæb næsten døgnet rundt. Uden at sentimentaliteten får lov til at tage overhånd, kan de også samstemmende berette om den samhørighedsfølelse og respekt for grønlænderne, disse danskere på små, men vigtige officielle poster drog hjem med.« Fyens Stiftstidende.

Selskabets særskrift nr. XXVI »Grønlandserindringer«, 144 s., medl. 70,- kr. (ikke-medlemmer 130,- kr.) incl. moms excl. porto og eksp.

Den lange, farlige, dramatiske rejse

Vi er så vant til at møde livet i de arktiske egne i beretninger skrevet af etnografer og andre sagkyndige. Men denne bog er skrevet af en repræsentant for et af verdens nordligst boende folk, polareskimoerne, som en enestående indgang til dette folks utroligt barske, smukke og dramatiske liv og historie.

I denne beretning møder vi det alt sammen, sådan som det var hverdag for denne næsten bundfrosne ødemarks egne beboere – deres familieliv og sammenhold, deres levevis og jagtteknik, deres åndelige liv og deres evige, seje overlevelseskamp. Det er alt sammen fortalt ligefremt og med stor kunstnerisk kraft.

»Beretningen om Qillarsuaq og hans lange rejse fra Canada til Nordgrønland.« Selskabets særskrift nr. XXVII, 204 s., medl. 90,- kr. (ikke-medlemmer 140,- kr.) incl. moms excl. porto og eksp.

Myte og slægtsroman

Frederik Nielsens lille slægtsroman »Tuumarsi« er bygget op over en autentisk historie om, hvordan et lille bygdesamfund går til grunde i sult og ulykker under en vinters misfangst. Fangertilværelsen i forrige århundrede er skildret med akkuratess og ikke uden artistisk finhed i tone og blid pointering. Den tålsomme humor og dumpe tragik udmøntes af enkle situationer i den strenge og naturbundne eksistens, hvor skæbnetroen har gode vilkår.

»Tuumarsi«, Selskabets særskrift nr. XXIV, 74 s., medl. 40,- kr. (ikke-medlemmer 80,- kr.) incl. moms excl. porto og eksp.

En frimærkebog, der er anderledes

»Grønland set gennem 50 års frimærker« – en frimærkebog, der virkelig er anderledes.

Anderledes, fordi den ikke alene henvender sig til frimærkesamlere, men også til alle andre, der har interesse for Grønland.

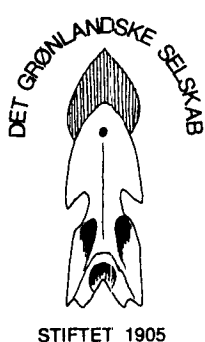
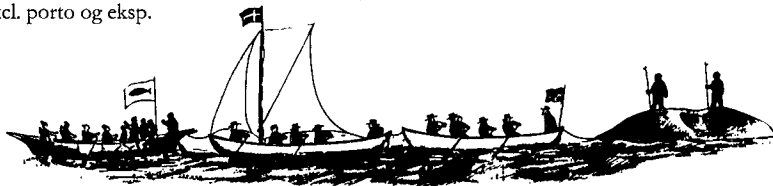
Anderledes, fordi det måske er den eneste frimærkebog, der kan motivere endog hidtidige ikke-filatelister til at starte på en grønlandsk frimærkesamling.

Første oplag er alene om at indeholde et titelblad med et førstedagsstempelt eksemplar af det 50-års jubilæumsfrimærke, der blev udgivet den 16. september 1988.

Eksemplarer af dette første oplag kan fortsat leveres ved bestilling gennem Det grønlandske Selskab!

»Grønland set gennem 50 års frimærker«, 128 s., rigt ill., 148,- kr. incl. moms excl. porto og eksp.

Benyt venligst bestillingskuponen.

BESTILLINGSKUPON

JA, send mig følgende publikationer:

Navn: _____

Adresse: _____

Dato: _____

Sendes til: Det grønlandske Selskab
L. E. Bruuns Vej 10 . DK-2920 Charlottenlund
– eller fax 39 63 55 43

Sendes
ufrankeret
DGS betaler
porto en

Det grønlandske Selskab

L. E. Bruuns Vej 10
+++0045+++
2920 Charlottenlund

I provinsen har Det grønlandske Selskab afholdt en række foredragsaftener i samarbejde med de stedlige grønlandske huse:

Odense:

- 14. okt.: Erik Vejlemann fortalte med lysbilledledsagelse om Narsaq og Sydgrønland.
- 18. nov.: Naja Mikkelsen fra GEUS holdt foredrag om »Hvorfor forsvandt Nordboerne fra Østerbygden.«
- 24. febr.: Claus Petersen fortalte om at være »Telegrafist på de grønlandske Catalinafly«.
- 25. marts: Teleinsp. Johs Møller om »Grønlands Televæsens historie«.

Århus:

- 4. nov.: Kunstneren Pia Arq fortalte om sin billedkunst og et historieprojekt om Nordøstgrønland.
- 4. maj vil Erik Vejlemann holde sit lysbilledforedrag »Oplevelser fra Nanortalik til Qaanaaq«.

Der har i den forløbne sæson ikke været afholdt foredrag i Ålborg.

Jeg skal herefter kort omtale Selskabets nye aktiviteter: Studiekredsen og kunstforeningen ARON:

Studiekredsen startede i slutningen af sidste sæson, hvor temaet var Nordboerne. Tilslutningen var god, og efter en række særdeles inspirerende og gode foredrag var det tanken, at der skulle afsluttes med en tur til Sydgrønland (I nordboernes fodspor). Men desværre var tilslutningen til rejsen så beskeden, at den måtte aflyses. I januar i år er den næste studiekreds blevet gennemført over tre aftenener med nogle særdeles kompetente foredragsholdere, alle fra Nationalmuseet. Også her har der været god tilslutning.

Vi håber også til den kommende sæson at kunne tilbyde et interessant emne til en studiekreds.

Kunstforeningen ARON har ca. 80 medlemmer, heraf også enkelte i Grønland. Der er i den forløbne periode afholdt følgende møder i Kraemer Hus i Charlottenlund:

- 15. april: Birte Haagen fortalte om maleren Jakob Arøe.
- 2. nov.: Forstander Kristian Olsen aabte holdt foredrag om »Mennesket i den grønlandske kunst«.
- 16. nov.: Kunstneren Naja Abelsen fortalte om »Ulvemyter«.
- 9. febr.: Poul Madsen fortalte om maleren Emanuel A. Petersen.

ARON har indgået en samarbejdsaftale med Grønlandernes Hus i Løvstræde på den måde, at kunstforeningen til udvalgte udstillinger i Løvstræde står som medindbyder. Indbydelser til fernisering udsendes i disse tilfælde direkte til ARONs medlemmer fra Grønlandernes Hus. Ordningen har hidtil været benyttet ved udstillingen af Arons tegninger og Beate Kronborgs udstilling i februar.

Men iøvrigt gælder det jo, at ARONs arrangementer i almindelighed nævnes i Selskabets ordinære mødeindbydelser, og at alle Selskabets medlemmer er velkomne til disse arrangementer. Undtaget herfra er kun ARONs generalforsamling, hvor der samtidig er udlodning af indkøbte kunstværker. Man er selvfølgelig velkommen også her, hvis blot man melder sig ind i ARON. Kontingentet er fortsat kun 100 kr. årligt.

Generelt må jeg sige, at tilslutningen til Selskabets mange arrangementer gennemgående har været godt. Til foredragsaftenerne her i København har der således været mellem 75 og 200 tilhørere, hvilket jeg synes er ganske flot.

Selskabets medlemstal må desværre siges at være svagt faldende. Tilgangen har dog været på 73, men en afgang på 145. Altså en nettonedgang på 72. Det samlede medlemstal er nu på 1139. For 10 år siden var der ca 1250 medlemmer. Altså en nedgang på godt 100 over 10 år. En stor del af disse skyldes formentlig »naturlig afgang«!

Museumsbestyrer, professor Minik Rosing fortalte i Selskabets foredragsrække om »Hvornår opstod livet på Jorden?«.

Hans Egede og trommedanserne

Overskriften henviser kun til een af de mange hundrede artikler, som tidsskriftet »GRØNLAND« har bragt, siden første nummer udkom – artikler, som idag læses med samme udbytte som dengang, uanset om grønlandsinteressen er af gammel eller ny dato.

I virkeligheden er det urimeligt ikke at nævne de utallige andre artikler, som er fælles med ovenstående om at være lige læseværdige til enhver tid. Pladsen tillader ikke dette, men nok at minde om, at *Selskabet tilbyder 10 forskellige, tilfældigt valgte numre af tidsskriftet »Grønland« fra 1954 til 1990 til en særdeles lav pris.*

Fælles for alle (Jørgen Felbo)		
Farligt plej (Jørgen Felbo)		
For vor skyld – og for Danmarks ære (Jørgen Olsen)	1967	209
Foran et debat efterår (Jørgen Felbo)	1969	225
Folketingets grønlandsdebat 30. april 1970 (Jakob Janussen)	1970	220
Forsøg på en vurdering af 10 år (Erik Ninn-Hansen)	1963	457
Fundamentalt ændret Grønlands-politik (Moses Olsen)	1969	295
Forbud eller »Færø«-ordning, udtalelser af landsrådsmedlem Jørgen Olsen (Jørgen Felbo)	1968	199
Før debatten (Mads Lidegaard)	1969	300
Grønland, amt eller – – –? (Mads Lidegaard)	1968	45
Id – et enestående fænomen	1969	304

Prøv noget nyt – bestil tidsskriftpakken og modtag en rigdom af godt læsestof. Prisen kan ikke være lavere – kun 50,00 kr. i Danmark og 40,00 kr. i Grønland. Forsendelsesudgifter tillægges.

BESTILLINGSKUPON

JA, send mig 10 forskellige nye ældre tidsskrifter fra perioden 1954 til 1990 til en pris af 50,00/40,00 kr. excl. forsendelse.

Jeg er medlem _____ Ikke medlem _____

Jeg ønsker medlemskab _____

Jeg ønsker abonnement på tidsskriftet »Grønland« _____

Jeg ønsker medlemskab og abonnement _____

Jeg ønsker uforbindende nærmere oplysninger om _____

Det grønlandske Selskab _____ (sæt kryds)

Navn: _____

Adresse: _____

Sendes til: Det grønlandske Selskab, L. E. Bruuns Vej 10,
DK-2920 Charlottenlund.

Sendes
ufrankeret
DGS betaler
portoen

Det grønlandske Selskab

L. E. Bruuns Vej 10
+++0045+++
2920 Charlottenlund

Tidsskriftet GRØNLAND udkommer nu i 48. årgang. Her nærmer vi os endnu et jubilæum.

Desværre er det ganske beskedne midler, der er til rådighed både til bladets trykning og til forfatterhonorarer. Forfatterne honoreres nærmest efter begrebet, at »æren er det fagerste træ i skoven«. Fra mange sider har vi imidlertid fået tilkendegivelser, som giver udtryk for stor tilfredshed med tidsskriftets format, indhold og udseende. Men alligevel er det svært at drive abonnenttallet op. I det forgangne år er der kommet 74 nye abonnenter til, men 124 er faldet fra. En nettonedgang på 50. Vi har nu 1315 abonnenter. For 10 år siden havde vi 60 abonnenter flere – ca 1375. Hvis vi blot kunne få abonnenttallet op på 1500 ville det betyde en væsentlig forbedring af Selskabets økonomi.

Selskabet har ikke udgivet særskrifter i 1999. Den nærmest forestående udgivelse er 2. bind af trilogien om de grønlandske seminariers historie, nemlig bindet om Samuel Kleinschmidt, skrevet af Henrik Wilhjelm. Det er Selskabets håb, at det ny særskrift kan udkomme i slutningen af indeværende år eller senest foråret næste år.

I et samarbejde med Arktisk Institut har Selskabet planlagt en udgivelse af Jørgen Brønlunds dagbog fra hans deltagelse i Den litterære Ekspedition. Det finansielle grundlag ser ud til at kunne tilvejebringes, og det redaktionelle arbejde er i fuld gang.

Herudover har Selskabet haft bøger om grønlandske emner fra andre forlag m.v. til salg for jævnlige at »forny« Selskabets bogtilbud. Vi kan anbefale medlemmerne at studere vore fortegnelser over div. bogtilbud i tidsskriftet, når det gælder gaveindkøb.

Om Selskabets økonomi må jeg desværre sige, at der må konstateres et væsentligt underskud for 1999. Underskuddet skyldes i første række et betydeligt kursfald på obligationsbeholdningen. Selskabet har tradition for at bogføre efter den reelle og ikke den nominelle værdi af obligationer og aktier ved årsskiftet. Men også tilskud udefra er blevet formindsket i 1999 og har været medvirkende til det dårlige resultat. Det viser Selskabets følsomhed over for svigtende indtægter på denne front. Konstateringen af, at udgifterne stiger mere end indtægterne, har betydet, at bestyrelsen på dagsordenen har været nødsaget til at stille forslag om, at kontingenterne forhøjes fra og med 2001. Kontingenterne er sidst blevet reguleret i 1997.

I tilslutning til de her nævnte lidt kedelige kendsgerninger skal jeg udtrykke en varm tak og stor taknemmelighed over for de fonde og legater, som fortsat bidrager med midler til Det grønlandske Selskab. Det vil være meget vanskeligt – for ikke at sige umuligt – for Selskabet at klare sig uden væsentlige tilskud udefra, og

der vil derfor fortsat blive lagt stor vægt på at intensivere det arbejde, der til stadighed udfoldes for at finde forståelse hos en – gerne udvidet – kreds af »sponsorer« for betydningen af at støtte Det grønlandske Selskabs virksomhed og formål.

Med disse ord vil jeg slutte min beretning for 1999. En varm tak skal rettes til Selskabets medlemmer, abonnenter og annoncører for året der gik, og for den interesse, der altid vises Selskabets arbejde. Også en tak for det gode fremmøde her i aften. Tak til mine bestyrelseskolleger og ikke mindst en stor tak til Selskabets sekretariatschef, Jørn Würtz. Uden ham ville bestyrelsesarbejdet og hvervet som formand være umuligt.

Dette var min sidste formandsberetning. Jeg har for længe siden meddelt bestyrelsen, at jeg ville trække mig som formand efter denne sæson. På det kommende bestyrelsesmøde vil man konstituere sig med en ny formand. Tak for 10 års lydhørhed.

Dirigenten efterlyste bemærkninger til formandens beretning og konstaterede, da ingen ønskede ordet, at beretningen var godkendt af forsamlingen.

Pkt. 3 – Forelæggelse af revideret regnskab for 1999 og Pkt. 4 – Forelæggelse af budget for 2001. Bestyrelsen foreslår forhøjelse af kontingentet således: Enlige fra 100 til 150 kr., gifte og samboende fra 150 til 225 kr. blev efter sædvanlig praksis optaget til behandling under ét.

Sekretariatschefen, Jørn Würtz forelagde det reviderede regnskab for 1999, som viste et underskud på 125.164 kr. mod budgetteret 21.000 kr. Årsagen hertil er bl.a. kurstab på beholdningen af værdipapirer samt et fald i modtagne tilskud udefra. Han henviste til regnskabet, som i forvejen var udsendt til medlemmerne med dagsordenen for generalforsamlingen samt til de fremlagte bemærkninger til regnskab for 1999 og budget for år 2001.

Kontingenter excl. kunstforeningen ARON samt abonnementsindtægter udgør stort set samme beløb som året i forvejen. Fra fonde og legater er der modtaget tilskud udefra således:

Tidsskriftstøtteudvalget	20.000 kr.
Augustinus Fonden	25.000 kr.
Det Warburgske Legat	2.000 kr.
Aage V. Jensens Fonde	10.000 kr.
Folketingets Grønlandsfond	10.000 kr.
Hjemmestyrets Kulturfond	10.000 kr.
Nuna Fonden	10.000 kr.
Grønlandsfonden af 1959	5.000 kr.
Kraemers Grønlandsfond	20.000 kr.
	112.000 kr.

Det grønlandske Selskabs regnskab for 1999 og budget for 2001

Indtægter Selskabet	R1998	R1999	B1999	B2000	B2001
Kontingente:	104.236	110.833	105.000	105.000	160.000
Renter og udbytte	59.844	2.484	75.000	65.000	60.000
Salg særskrifter	60.857	33.194	75.000	75.000	75.000
Salg gæstekort	4.415	1.645	3.000	5.000	3.000
Tilskud	169.000	112.000	250.000	250.000	150.000
Abonnementer	257.538	253.406	260.000	260.000	260.000
Annoncer	24.690	32.350	35.000	25.000	35.000
Løssalg	5.540	6.641	25.000	20.000	7.000
	686.120	552.553	828.000	805.000	750.000
Udgifter Selskabet					
Lokaler og foredrag	44.193	64.769	70.000	70.000	70.000
Mødeindbydelser og MO	31.370	29.437	40.000	35.000	35.000
Seniorklubben	3.646	2.926	5.000	5.000	5.000
Bestyrelsesmøder	10.821	13.190	9.000	10.000	14.000
Udgiv./bogkøb for salg	7.120	8.189	125.000	125.000	20.000
Repræsentation	4.959	9.391	5.000	5.000	7.000
Lønninger	156.154	160.289	155.000	160.000	165.000
Porto	61.788	59.414	70.000	65.000	70.000
Kraemer Hus	25.717	19.908	20.000	30.000	25.000
Trykning »Grønland«	174.277	194.759	240.000	200.000	210.000
Red. og forfattere	59.630	69.701	75.000	65.000	75.000
Andre udgifter	72.682	45.744	35.000	35.000	50.000
	652.357	677.717	849.000	805.000	746.000
Resultat	33.763	-125.164	-21.000	0	4.000

Aktiver

	1998	1999
Kasse	4.840	1.717
Giro	26.371	23.383
Bank 803271	65.389	14
Bank 130707	4.400	13.428
Oblig.beh.	815.536	804.883
Aktiebeh.	20.230	18.068
Tilgodehvd.	63.892	35.822
	1.000.658	897.315

Passiver

	1998	1999
Skyldige omk.	59.267	98.605
Forudbet. tilsk.	75.000	75.000
Moms	-17.048	-34.565
Gæld ialt	<i>117.219</i>	<i>139.040</i>
Saldo l. januar	849.676	883.439
Overskud	33.763	-125.164
Egenkapital ialt	<i>883.439</i>	<i>758.275</i>
	1.000.658	897.315

Revisorpåtegning

Regnskabet er revideret og sammenholdt med de foreliggende bilag. Beholdningernes tilstedeværelse er konstateret.

Charlottenlund, d. 24.2.2000.

(Sign.) OTTO LASSEN

(Sign.) KAJ THOMSEN

(Sign.) JØRN WÜRTZ, sekr.chef

Selskabets aktiver udgør ialt 897.315 kr., gælden andrager 139.040 kr., og egenkapitalen er på 758.275 kr.

Budgetforslaget for 2001 balancerer med 750.000 kr., og der forventes et regnskabsresultat på 4.000 kr., afhængigt af, at generalforsamlingen godkender det fremlagte »Forslag fra bestyrelsen om forhøjelse af kontingentet med virkning fra 2001«.

»Den sidste forhøjelse af kontingentet blev vedtaget på generalforsamlingen i 1996.

Bestyrelsen foreslår, at kontingentet med virkning fra 2001 forhøjes således:

Enlige fra 100 til 150 kr.

Ægtepar og samboende fra 150 til 225 kr.

Motivering:

Et stigende omkostningsniveau, som betyder, at de nuværende kontingentindtægter stort set kun dækker udgifterne ved selve mødevirksomheden, men kun i ringe omfang andre udgifter ved Selskabets drift. Denne udvikling påvirkes yderligere af, at Selskabets indtægter iøvrigt er faldet.

En forhøjelse af kontingenterne som foreslået forventes at give en merindtægt på årsbasis på 50.000 kr., og budgettet for 2001 balancerer herefter med et beskedent overskud på 4000 kr.»

Dirigenten spurgte, om der var kommentarer til regnskab og budget.

Kaj Thomsen så en betænkelighed ved at forhøje kontingenterne så meget og spurgte, om man ikke kunne frygte en omvendt effektivitet, d.v.s. at konsekvensen blev frafald af medlemmer istedet for en indtægtsforøgelse.

Henning Jensen undrede sig lidt over, at der i 2000 var budgetteret med et tilskud udefra på 250.000 kr., men i 2001 kun på 150.000 kr. Det var jo en ret stor forskel. Sekretariatschefen tilkendegav, at det nok ikke kunne undgås, at der ville være medlemmer, der faldt fra på dette grundlag. På den anden side var der ved den sidst vedtagne forhøjelse i 1996 medlemmer, der gav udtryk for, at kontingentet kunne være højere end dengang foreslået. Imidlertid var der ikke på det tidspunkt behov herfor, fordi Selskabets andre indtægter dengang i højere grad end idag kunne bidrage til at dække udgifterne. Nu synes det nødvendigt, at Selskabet forsøger at være mere »selvforsynende« med indtægter gennem den foreslåede forhøjelse af kontingenterne, som – også i betragtning også af Selskabets øgede aktivitet sniveau – forekommer rimeligt.

Forskellen på de nævnte tilskudsbeløb skyldes fortrinsvis, at der i 2000 er kalkuleret med tilskud både til tidsskriftet og et særskrift og i 2001 kun til tidsskriftet. Det særskrift, der i indeværende år indhentes tilskud til – Jørgen Brønlands Dagbog – vil dog ikke udkomme før engang i 2001. Derimod ventes et særskrift om

Samuel Kleinschmidt at udkomme i år, men hertil er de fornødne tilskud eller tilsagn om tilskud i forvejen tilstede.

Kaj Thomsen foreslog, at bestyrelsen måske kunne overveje en omstrukturering af kontingentområdet ved en differentiering således, at kontingentet generelt forblev lavere, men til gengæld skulle man så betale for at deltage i møderne. Det ville da være til gavn for de medlemmer, som ikke havde mulighed for at deltage i møderne.

Rich. Juul foreslog, at Selskabet udgav et tryk på 3-5 sider af de foredrag, hvor der forelå et manuskript. De kunne så sælges for f.eks. 25 kr. til de medlemmer, der ikke havde kunnet være tilstede.

Dirigenten henviste kommentarerne til bestyrelsen til eventuel videre behandling. Generalforsamlingen kunne kun træffe beslutning om emner, som er optaget på dagsordenen og spurgte, om forsamlingen ønskede afstemning for eller imod bestyrelsens forslag om kontingentforhøjelse.

Der blev ikke fremsat noget ønske herom, og dirigenten konstaterede på dette grundlag, at forsamlingens godkendelse af forslaget uden ændringer forelå, at dette samtidig gjaldt budgetforslaget for 2001, og at der uden bemærkninger var meddelt décharge til bestyrelsen for det aflagte regnskab for 1999.

Pkt. 5 – Indkomne forslag til behandling

Der er ingen forslag modtaget.

Pkt. 6 – Valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleanter

Dirigenten oplyste, at *Arnaq Grove, H. C. Gulløv, Marie-Louise Deth Petersen og Ria Thomsen* er på valg og af bestyrelsen indstilles til genvalg. Mads Lidegaard ønskede ikke genvalg, og bestyrelsen indstiller *Kirsten Rosing* til nyvalg. Hulda Holm ønskede uden for tur at udtræde af bestyrelsen, som istedet foreslår nyvalg af *Anja Raahauge* med samtidig indstilling om, at generalforsamlingen dispenserer fra kravet om forudgående medlemskab af Selskabet i 1 år. Fra medlemsside er som nyt medlem af bestyrelsen foreslået *Bent Nielsen*. Generalforsamlingen godkendte dispensation til *Anja Raahauge*, og kandidaterne til bestyrelsen præsenterede sig.

Som stemmetællere ved den efterfølgende skriftlige afstemning om, hvilke 6 ud af 7 kandidater der valgtes til bestyrelsen, godkendtes *Jens Fynbo og Aage Chemnitz*.

På en forespørgsel fra et medlem om, at den kandidat, som ikke blev valgt, kunne blive suppleant i stedet, henviste dirigenten til, at der i forvejen på dagsordenen var indstillet 2 kandidater til de ledigtværende poster som suppleant. Der kan ikke iflg. de nugældende love ændres i dette antal.

Afstemningen foretoges herefter, og stemmetællingen pågik.

Kl. 20.45: Generalforsamlingen udsat til genoptagelse efter det annoncerede foredrag. Kl. 21.15: Generalforsamlingen genoptaget, og dirigenten oplæste resultatet af afstemningen:

Arnaq Grove 79, H. C. Gulløv 77, Bent Nielsen 68, Marie-Louise Deth Petersen 62, Kirsten Rosing 72, Anja Raahauge 55 og Ria Thomsen 59.

Dirigenten anså herefter *Arnaq Grove, H. C. Gulløv, Bent Nielsen, Marie-Louise Deth Petersen, Kirsten Rosing og Ria Thomsen* valgt som medlemmer af bestyrelsen, og *Naja Mikkelsen og Mads Lidegaard* valgt som suppleanter.

Pkt. 7 – Valg af revisorer

Kaj Thomsen blev genvalgt og *Age Chemnitz* nyvalgt som revisor.

Pkt. 8 – Eventuelt

Der var ingen, der ønskede ordet.

Dirigenten takkede for en engageret, men alligevel rolig generalforsamling. Formanden takkede dirigenten for god ledelse af mødet og takkede medlemmerne for et stort fremmøde. Han bød de nye bestyrelsesmedlemmer velkommen til arbejdet og erklærede generalforsamlingen for afsluttet.

Arne P. Husfeldt
dirigent

Jørn Würtz
sekretær

Det grønlandske Selskabs bestyrelse 2000/2001

På bestyrelsesmødet den 25. maj konstituerede bestyrelsen sig for det kommende år således: Formand: *H. C. Gulløv*, næstformand: *Einar Lund Jensen*. Bestyrelsens øvrige medlemmer er: *Arnaq Grove, Einar Lemche, Bent Nielsen, Marie-Louise Deth Petersen, Kirsten Rosing, Helge Schultz-Lorentzen, Kirsten Thisted og Ria Thomsen*. Suppleanter: *Mads Lidegaard og Naja Mikkelsen*.

Mads Lidegaard udtrykte i forbindelse hermed en varm tak på Selskabets vegne til den afgående formand, Helge Schultz-Lorentzen, for ti års meget engageret varetagelse af formandsposten, kendetegnet af hans ærlighed og særdeles store pligtopfyldenhed i arbejdet. Selskabets gave til den afgående formand var et eksemplar af det store nye værk om Aron.

Selskabets ny formand

Selskabets ny formand, H. C. Gulløv har været medlem af Selskabets bestyrelse siden 1975, hvor han blev indvalgt som 29-årig. Han har været medlem af bl.a. redaktionsudvalget og af det nuværende litteraturudvalg, som foretager indstilling til bestyrelsen omkring Selskabets nyudgivelser. Her har hans store viden om Grønlands kulturhistorie været til uvurderlig gavn. H. C. Gulløv er dr. phil. og varetager stilling som museumsinspektør på Nationalmuseets etnografiske samling, hvor flere af hans forgængere – Thomas Thomsen, Birket-Smith, Therkel Mathiassen og Helge Larsen – også idag huskes for deres store interesse for Det grønlandske Selskab.

Indbinding af tidsskriftet »Grønland«

Selskabet modtager fortsat tidsskriftet »Grønland« til indbinding. Prisen herfor udgør for tiden pr. årgang ca. 460 kr. incl. moms og forsendelse.

Ønske om prioritering af atelier- og galleribesøg

Samarbejde indledt om udstillinger i Grønlandernes Hus i København

Den 26. april 2000 holdt Kunstforeningen ARON årsmøde.

Formanden, Maria Sigurdsen bød velkommen og foreslog på bestyrelsens vegne Jørn Stålfos som ordstyrer, og da ikke andre blev stillet i forslag, ansås dette valg for godkendt.

Ordstyreren takkede for valget og konstaterede årsmødets lovlige indkaldelse.

Dagsordenen i h.t. lovene blev oplæst.

Optaget som bilag.

Ordstyreren gav ordet til formanden for aflæggelse af årsberetning.

Formandens beretning

Jeg vil starte med at sige tak til medlemmerne for støtte til Det grønlandske Selskabs nye fraktion, Kunstforeningen ARON, som idag kan afholde sit første ordinære årsmøde. Den er kommet godt igang med omkring 80 medlemmer og har kunnet byde på en lang række varierede tilbud i det år, der nu er gået.

Vi vil prøve her at give en lille omtale af, hvad medlemmerne »har fået for pengene« – udover det spændende der forestår – deltagelsen i lodtrækningen om indkøbte værker, som finder sted senere i aften.

Det første arrangement var i forbindelse med selve det stiftende møde i januar 1999, hvor Pia Arke viste sin alsidige kunst, som bygger såvel på maleriet i meget stort format i selve naturen som på arbejder, der involverer foto i en ny udtryksform.

I marts deltog ARON i Brandts Pakhus i Odense i en udstilling om »Grønlandske Portrætter«. Der var her tale om et samarbejde med Museet for Fotokunst. En fin udstilling, som også skulle være med til at understrege, at ARON skal virke på landsplan.

I april fortalte Birte Haagen levende om grønlandsmaleren Arøe, medens en planlagt præsentation af Anne-Lise Løvstrøms værker – kommenteret af kunstneren selv – i Grønlandernes Hus i Løvstræde desværre måtte aflyses, da kunstneren på dette tidspunkt var rejst tilbage til Grønland.

Ideen blev ved denne lejlighed rejst til et nærmere samarbejde med Grønlandernes Hus, og vi skal senere i dette brev omtale resultatet heraf, men vi synes, det lover godt for fremtiden.

ARON skal også beskæftige sig med atelier-besøg, og

det første fandt sted i september, hvor maleren Jens Kromann var på programmet. Der var pæn tilslutning, og deltagerne var utvivlsomt enige i den beskrivelse af kunstnerens værker, som var indeholdt i indbydelsen, nemlig at »(vi) som betragtere kan (...) have glæde af billederne og tænke, ja, det er natur, det er Grønland«.

Det var også i september, at det første resultat af ovennævnte samarbejde med Grønlandernes Hus udmøntede sig, nemlig i en indbydelse til en Samuel Kleinschmidt-udstilling. Fremover vil ARONs medlemmer på samme måde få tilsendt invitation direkte fra Grønlandernes Hus til de udstillinger, som arrangeres dér. Ved særligt udvalgte udstillinger vil ARON stå som medindbyder og invitere til et ferniseringsarrangement, men medlemmerne er under alle omstændigheder *meget* velkommen til alle udstillinger i Grønlandernes Hus.

ARON deltager på meget favorable vilkår i dette samarbejde, men har til gengæld lovet at undersøge, om der blandt foreningens medlemmer er interesse i fra tid til anden at tilbyde sig som vagter ved relevante udstillinger i Grønlandernes Hus i Løvstræde i København. Udstillingstiden er normalt dagligt fra kl. 14-17 på hverdage og kl. 12-16 på lørdage. Kunne nogen ønske at påtage sig et sådant – ulønnet – job som vagt blot en gang imellem, vil det være en stor hjælp. Interesserede kan blot henvende sig til ARON.

I november havde vi besøg af multikunstneren Kristian Olsen aaju, som underholdt Selskabet med spændende filosofiske betragtninger over mennesket i kunsten. Han viste desuden nogle af sine kunstværker, som blev godt modtaget. Vi håber ved en anden lejlighed på ny at kunne få besøg af aaju, som jo også som forfatter har noget at byde på.

Senere i november havde vi besøg af kunstneren og illustratoren Naja Abelsen, som fortalte over emnet »Ulvemyter«, som er hendes foretrukne motivvalg. Kunstneren viste samtidig en række af sine værker, som er utroligt smukke skildringer udført fortrinsvis med blyant og tusch.

Næste møde var i februar, hvor vi fik besøg af den kendte kunstsamler Poul Madsen, som fortalte om maleren Emanuel A. Petersen. Foredraget var ledsaget af meget smukke lysbilleder, som gav et nært og detaljeret billede af malerens rige produktion af grønlandsmotiver.

Det var også i februar, at ARON var medindbyder til en ny udstilling i Grønlandernes Hus, nemlig med værker af kunstneren Beathe Kronborg, født Poulsen.

Bestyrelsen har talt om, hvorvidt der var interesse for et arrangement i form af en kunststudflugt én gang årligt til et relevant mål, og man vedtog at høre medlemmerne her på årsmødet, om man synes, det er en god ide. Hvilke forslag til ture kunne der i bekræftende fald være tale om?

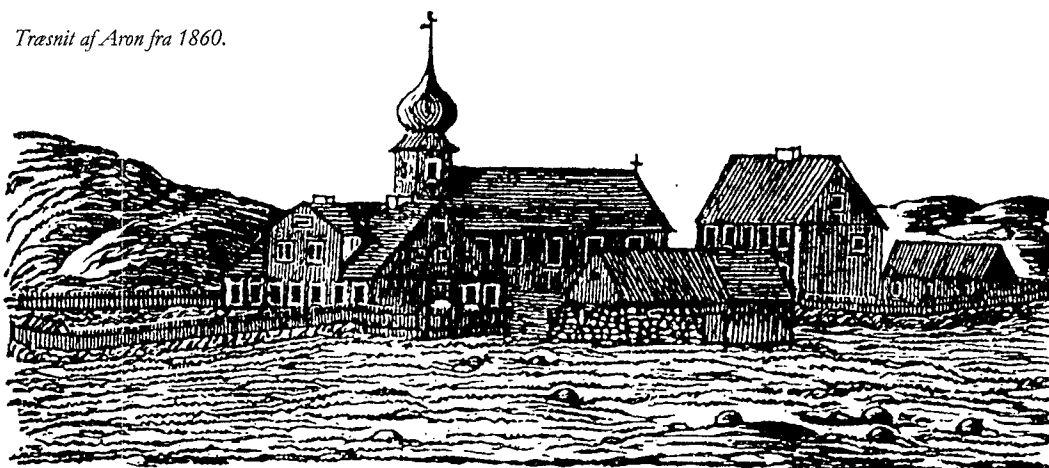
Bliv medlem af KUNSTFORENINGEN ARON

En fraktion af Det grønlandske Selskab

Stiftet 1999

Kunstforeningen ARON's formål er at foretage indkøb af kunst med relation til Grønland og andre arktiske områder, at udlodde denne kunst blandt medlemmerne og at afholde møder og andre arrangementer om kunst, herunder også teater og film.

Træsnit af Aron fra 1860.

TILMELDINGSKUPON

- ☐ Ja, jeg ønsker indmeldelse i kunstforeningen ARON og deltager dermed i den årlige lodtrækning om indkøbte kunstværker. Kontingentet andrager 100 kr. årligt.
- ☐ Jeg er medlem af Det grønlandske Selskab.
- ☐ Jeg ønsker medlemskab af Det grønlandske Selskab (dette forudsættes) og imødeser derfor tillige opkrævning herpå (kontingentet herfor udgør ligeledes 100 kr. årligt).

Navn _____

Adresse _____

Sendes
ufrankeret
Modtageren
betaler portoen

Det grønlandske Selskab
L. E. Bruuns Vej 10
+++0045+++
2920 Charlottenlund

Bestyrelsen vil gerne ved denne lejlighed minde om, at der er udskrevet en konkurrence om et logo til ARON. Fristen for indsendelse er den 1. juni, og der er en vingave til det vindende forslag.

Jeg vil slutte med at omtale ARONs regnskab for 1999. Der har været kontingentindtægter på 7800 kr., hvoraf 1335 kr. er overført til brug i 2000. Kontingentindtægterne anvendes ubeskåret til indkøb af kunst til udlodning til medlemmerne. Udgifterne til arrangementer har udgjort 6215 kr., som er en lille overskridelse i forhold til budgettet, der lød på 5000 kr. Regnskabet for 1999 og forslag til budget for 2001, som medtager en forhøjelse af udgifterne til arrangementer til 8000 kr., blev godkendt på Det grønlandske Selskabs generalforsamling den 13. april.

Med disse ord forelægger jeg årsberetningen for medlemmerne til eventuel kommentering.

Formanden takkede afsluttende bestyrelsen for godt samarbejde og inspirerende møder. Ordstyreren efterlyste bemærkninger til formandens beretning.

Poul Bo Christensen var meget imponeret over aktivitetsniveauet, som nærmest var overvældende. Han vidste ikke, hvor mange der plejede at komme til møderne. Måske skulle man ikke lave slet så mange møder?

Asta Nicolajsen mente, at man måske med tiden »løb tør« for ideer.

Formanden nævnte, at der undertiden var 10-15 tilstede til møderne. Men hvor mange af disse, som kun var medlemmer af Selskabet og ikke af Aron, vides ikke. Alle har adgang til ARONs møder, blot man er medlemmer af Det grønlandske Selskab. Det er kun generalforsamlingen med lodtrækning, der er forbeholdt ARONs medlemmer.

Ordstyreren mente ikke, at man ville løbe tør for ideer. Han anså selv galleribesøg for at være et væsentligt og mere livligt område at pleje.

Med henvisning til beretningens forespørgsel til medlemmerne om, hvorledes man så på en årlig kunst-udflugt til et sted i Danmark, blev det bl.a. anført, at de færreste medlemmer har trang til at køre mere end 50 km. Der skal være tale om noget ganske unikt, hvis denne vurdering skal ændres.

Knud Rasmussens hus i Hundested og et Knud Rasmussen-arkiv på det derværende bibliotek blev nævnt.

Bo Christensen omtalte en ny kunstaktivitet i Hirtshals, ligesom Lemvig Museum (Bodil Kaalund) blev nævnt.

Der var afsluttende synspunkter, som gjorde gældende, at Selskabets almindelige aktiviteter i provinsen, som fra tid til anden også tog kunst-foredrag op (ad f.eks. Pia Arq i Århus), ofte vil kunne dække behovet for egentlige »kunststudflugter« fra ARON og inddække begrebet »landsdækkende«.

Endvidere blev det gjort gældende, at atelier- og galleribesøg måske fremover bør have mere plads på programmet på bekostning af egentlig foredragsvirksomhed.

Med disse bemærkninger blev formandens årsberetning godkendt.

Fastsættelse af kontingent for næste år

Kontingentet for 2001 blev fastsat til 100 kr. (uændret).

Forslag til behandling

Der var ingen forslag modtaget.

Valg af bestyrelsesmedlemmer

Susanna Jannok Porsbo og Asta Nicolajsen var på valg. Asta Nicolajsen blev genvalgt for 2 år, og istedet for Susanna Jannok Porsbo, som ikke ønskede genvalg, valgtes Poul Bo Christensen.

Udlodning blandt medlemmerne af bestyrelsens kunstindkøb

Vinderne, som blev udtrukket blandt samtlige medlemmer af ARON uanset personligt fremmøde, blev:

Silketryk, indrammet, af Thue Christiansen: *Steen Sebested*.
Maleri, indrammet, af Jens Kromann: *Jørn Stålfos*.
Tegning, indrammet, af Naja Abelsen: *Kirsten Thisted, Julie Olsen*.

Plakat af Naja Abelsen: *Dorrit Vallentin, Hulda Holm, Hanne Prip*.

Maleri, indrammet, af Kristian Olsen aaju: *Lis Kjør*.

Papirklip, indrammet, af Bo Christensen: *Niels-Kristian Petersen, Bo Lütken Petersen*.

Aron fra Kangek af Bodil Kaalund: *Niels Borksand, Birthe Abildgaard*.

Kunstkort af Henrik Høyer: *Qaqortup Atuagaateqarfia, Niels Chr. Simony, Jette Versner, Jens Olaf Jensen, Tutti Iytken*.

Traditionelle grønlandske sange udgivet af Nunatta Atuagaateqarfia: *Per Albrechtsen, Ole Mørup, Werner Nordqvist*.
Stofbæreposer med kunstryk af Kistat Lund: *Mana Andreasen, H. C. Gulløv, Erling Abildgaard, Eigil Madsen, Majbritt Kristensen*.

Eventuelt

Formanden takkede Susanna Jannok Porsbo for hendes arbejde i bestyrelsen og takkede medlemmerne for et godt møde, selvom hun gerne havde set flere deltagere.

Årsmødet sluttede kl. 20.30.

Aftenen sluttede med et lyrisk indslag v/ Henrik Høyer, som oplæste egne værker.

Jørn Würtz
sekretær